

കാലിയാടക ഗോപ്യം

කච්චායනා භේදො.

ආචරිය මහායාස තේරුනාදෙන

විව්‍රතො.

K A T C H A Y A N A B H E D O

A Pali Grammar.

Compiled by

Acharya Mahāyasa Terunnanse

කොරණේලිප් පෙර, කරුණාරතනාචාර්ය මහතිස්සනෙහි

කොළඹ රජබානියා

සාසනාභි විද්වද්‍යාලයට ගනු ලබන

මුද්‍රාපිතො

සකාසමුද්‍රිත ප්‍රසංගො

4435

1886.

සංඥා පනස.

කම්මායන හෙදස.

කම්මායන-මොක්කලොසන-සද්දනිති-යයි මාගධිකව්‍යාකරණ රීතිග්‍රහණත්වේ-මුත් අතුරෙන් මේ ව්‍යාකරණය කවරකාරණයක් අරභයා කම්මායනයද නම්විදගත් කසිකම්මාදිනා ව්‍යාපාරණ දීප්පති ජිවිකංකප්පෙතිති කම්මො-කම්මිස්ස අපච්චං කම්මායනො-කම්මායන ස්සිදං “කම්මායනං ව්‍යාකරණං” යනු ජිවිවනබ්‍රවිත්-කොට්ඨකිත්ආදි කම්මාන්තයෙන් ජිවිකාව කෙරෙනුයි-කම්මයම ජිනම බ්‍රාහ්මණි, ඒකම්මනම් බ්‍රාහ්මණයාගේ පුත්තෙන් කම්මායන නම්-ඵනුම්මදුපට්ඨමිසිදු ප්‍රාජ්නස්මිණා ශ්‍රව මහාශ්‍රාවකයෙකි-ඒකම්මායන ස්වීර පාදයත් විසිත් නිපදවනලදි ගාඤ්ඤ කාන්තායන ව්‍යාකරණයම,

මේ වනාහි කාන්තායන ව්‍යාකරණයාගේ ප්‍රභේද දැක්වීම පිණිස ලුහුඬුකොට කරණලද මාතෘති ප්‍රකරණයක්බවින් කම්මායනහෙදසයි ව්‍යවහාරය මෙහි කතී කවරෙක්ද මේ ප්‍රකරණය කවරකලෙක රවි නුදැයි මේ පොතේ කිසිකුලක කොදක්වන ලද්දෙයි-එසේදවුවත් බුරුමරට ආවායසී මහාසකම් යවාම්පාදයත් වගන්තේ විසින් බුධ වෂී දෙදස එකසිය දෙපණසින්මතු හවිරුප්‍රයෙහිපමණ කරණලදැයි මෙහි විකාශයෙන් හැඟෙයි.

නාස-නාසසවිකා-රුපසිධාදි ප්‍රධාන ප්‍රකරණානුසංකොට කරණලද මේ ප්‍රකරණය සනථි-නාමි-කාරක-සමාස-තභිත-ආබා-ත-කි-තක-යන මොවුන්ගේ ප්‍රභේද දැක්වීමටයෙන් සප්තපරිච්ඡේදයකින් උපලක්ෂිතයි-මේ කුඩා ප්‍රකරණය ගුණානිවෙන් කම්මායන ව්‍යාකරණයාගේ විශේෂ විභාගාදිය සුවසේ දැවබොධකවැනිබව කල්පනාකවසු තුළින් ශුඛමාගධි කව්‍යාකරණාව බොධයෙහි අත්මනාම් ආධික ප්‍රකරණ අතුරෙන් ග්‍රහණධාරණයෙහි ඉතා සුකරවු මේ ප්‍රකරණයද විද්‍යාර්ථීන් විසින් අවශ්‍යයෙන්ම භාවිතා කවසුතුයයි හඬවු.

මෙහි පළමුවන පරිච්ඡේදයෙහි සන්ධි හඳුන්වනු පිණිස මේ 2 අඩකයද සෙසු පරිච්ඡේදවල උදාහරණ තාත්විකාදි ප්‍රත්‍ය හඳුන්වනු පිණිස මෙසේ ‘ ‘ , අඩකවයක්ද සුක්තකරණලදි.

තවද මෙහි අවසන්පත්ත ලෙඛකාදීන්ගේ ප්‍රමාදයෙන් ආතුලවු තැන් සමථි සාම්ප්‍රදායිකත්වයේ කෙතෙක්ලවා හැකිපමණන් ශුඛකරවා ගෙන මුද්‍රාංකණය කැරවුයේන මුද්‍රප්‍රමාද සම්බව අවශේෂ දෙස්ඇතත් ලොකාභි සිඛියසද්දා විවක්ෂණයන් විසින් ශුඛකවසුතුයි.

මෙහි සන්තයද නොබෝකලකින් මුද්‍රාංකණයට ආරම්භ කරණබවත් මෙයින් දන්වන්නේ අසිතිකාරවු.

W. H. De Moll.

1886 නවු මාර්තු මස 16 වෙනි දිනදි.

නිමොතසසභාවනෝඥර්හනෝ සමමාසමවුබසස.

- 1 ජිනමිඤ්ඤං වුඛං ධම්මං මොහවිසංසකං,
චන්දිකා උත්තමංසඛකං කඛායනඤ්ච වණ්ණිතා;
- 2 කඛායනස්ස හෙදුගං සප්පසොගං සථාරහං,
සොතුජනාන මනථාය පවකකාමි සමාසතො;
- 3 කසිකමොදිනා බ්‍යාපාරෙණ දිජ්‍යතිසොපිතා,
ඉතිකඛො සපුතොත්තු නස්සකඛායනො මනෝ;
- 4 තෙනෙවකතසසතථිමපි කඛායනානි සුසති,
කඛායනසසිදං සතථිනාමිනාවචනතථිතො;
- 5 සතථිං අභිවිධංගොති සනඛිනාමඤ්ච කාරකං,
සමාසං නඛිතාබ්‍යතං කිතකං උණකංඉති;
- 6 සමාසිපනති සංතතථි අදරෙස්සොචාන මනහරං,
චඛිකිතාචබ්‍යතති සනඛිතෙන පවුබ්භි;
- 7 සරබ්‍යඤ්ජන චුතතානං සනඛිතඤ්ච වසාතිබ්‍ය,
සරෙසුචා බ්‍යඤ්ජනෙසු විහිතා සරබ්‍යඤ්ජනා;
- 8 ගාථාසු චුතතාගානතථිං වාචාසිලිභිතාසවා,
ලොපාගමං කරිකාන විහිතාචුතතසනඛිකා;
- 9 සඛි2ධවිතනං කිංසු2ධත2 ඤ්ඤිතස්ස මුසාහවෙ,
සෙස්සතථිකො පද2මතො ඉදංගතස්ස නිදස්සනං;
- 10 ලොපාදෙසඤ්ච ආගමො විකාරො පකතිතථි,
දීඤ්ඤෙවසෙනාපි සනඛිසතතවිධා මනා;
- 11 නයොතයො තයො චෙචෙචෙචෙචෙවසථාකකමං,
තිඋත විසතිසනඛි පණ්ණිතෙහි විජනිතා;
- 12 සරබ්‍යඤ්ජන බිඤ්ජනං * වසෙනති නයොමනා,
සසඛි2න්දියාති චතතරෙ2මෙ ඉතිසරලොපතො;

* “සරබ්‍යපසනඛිබ්‍යඤ්ජනලොපසනඛිතිගහතිගලොපසනඛිතා
වසෙන,” සනුඤ්ඤාසි.

- 13 එවං2සතෙ අග්න2ගාරං ඉතිබ්බඤ්ජන ලොපගො,
නාසා2භ'නතිමතං නිගගතිතලොප'නති විඤ්ඤානා;
- 14 ම්හා2යං ත්හා2නං සරඳෙසං2ඛතධො බ්බඤ්ජනොමනො,
න2මභ'නති මතං නිගගතිතාදෙසනති විඤ්ඤානො;
- 15 අනිප්පගො2 පරො2වා'ති සරගමො'ති ඤායති,
බ්බඤ්ජනොනඤ්ඤි2 මහා'ති පුබ්බ2මො පරමමතං;
- 16 සරබ්බඤ්ජනනො චෙව චෙවෙපුබ්බා විජානියා,
නො2පෙති එක2මිද්ද2හං විකාරොති විජානියො;
- 17 කො2ඉමනානුමනො පුබ්බිත2මා'ති පකතිමතා;
විකාරො පකතිචෙවං ඤාතුකාමෙන ජානියා;
- 18 සනිඤ්ඤා සානිඤ්ඤාසෙන චෙවෙ පරවිජානියා,
සති2ධා'ති සනිඤ්ඤාසො මුනි2 චරෙපරොමනො;
- 19 යථි2ව සනිඤ්ඤාසො හොවා2දි අනිඤ්ඤාසනො,
දීඤ්ඤාසායගෙදෙවං ඤාතුකාමෙන ජානියා;
- 20 සරෙගෙව සරපුබ්බා ලුහතාවාචි † පරරමා, ‡
බ්බඤ්ජනාවාගමාවාචි දීඤ්ඤාසාදි සමමතා;
- 21 කාලව ඡාණ ව්‍යවධානෙ සන්ධිනාම නසමගචෙ,
ගාථාසු දුතිසතෙතන කතීසාදිව කාලිකං;
- 22 “සබ්බසබ්බාග් අනිඛා'ති යද්ද පඤ්ඤාය පසානි,
2අථනිබ්බිඤ්ඤාති දුකො ඵසමගෙහා විසුඤ්ඤා;”
- 23 සකිං2ථව මහාරජ සබ්බි කුබ්බිසනථවං,
ඉවාදිසුච චරෙණන ව්‍යවධානං විජානියා;
- 24 සුඤ්ඤානා'නෙන භවෙසාසුඛමව්ඡමිකො අගා,
වාචාසිලිඨිනාසවා පෙසුඤ්ඤාමිගෙනාපිව,

සප්පයොගං සන්ධිගෙදා

සමතතං.

- 1 අතථිනමනති නාමෙනති ඉතිනාමානි යානිවා,
එවං නමන භාවෙන නාමං එකවිධමතං;

† වාචි, චතුස්සිසරගොනති,, යනුවිකාසි,
‡ රමා, විපඤ්ඤාසාගොනති,, විකා,

- “සාසාලයා අහසි තංතංගතනොරුමං පටිඛපට්ඨතං ලිඛිතං සාදිප්ඨකං” යනා,

- 15 සාමඤ්ඤ ගුණකිනතිව ඔපපාදානොථවා,
'දෙවො මනුසො, 'තෙවිජ්ජා, 'තෙමිසො, 'වජ්ජිමාදිකො;
- 16 තිලිඛිතයෙවකමෙකො චතුස්සහෙදභාවනො,
වාදසපහෙදං ලිඛිතං පණ්ණිනෙහි විජ්ජිතං;
- 17 නතවා 'ඉර් උරා ඔති ජබ්බිධා ඉත්ථිසනනො,
අභා ඉර් උරා ඔති පුලලිඛිතා සත්තධාමනො;
- 18 නපුංසකො 'පිතථෙව ඩිඤ්ඤනො'පිතිලිඛිතො,
ආවත්ථිකාදිහෙදෙන අනතහෙදො, විජ්ජිතො;
- 19 ආකාරො ඉර් උරාති පඤ්ඤවා ඉත්ථිසනනො,
අභා ඉර් උරා චෙත් ජබ්බිධා පුලලිඛිතාමනො,
- 20 අ ඉ උ ඉති තිණෙව නපුංසකෙ විජ්ජිතො,
ආවත්ථිකාදි හෙදෙන ජපඤ්ඤසාති වුච්ඡරො;
- 21 නපුංසක'මපි පුමං'ව කතා අභිසජ්ජිතව,
එකෙවදනති අනානං ගහෙතං විජ්ජිතා;
- 22 ජපඤ්ඤසභිසජ්ජිත වාඛිකානවුතිට්ඨා,
නාසාසෙනද්දිපකෙ රූපසිඛිතඤ්ඤව යථාරතො;
- 23 වුත්ථිසනතු කිමතථ'නති පුච්ඡතබ්බෙසු මිසුපි,
පරංසතිපි කතාන පුබ්බානු සමබ්බංකරො;
- 24 පුබ්බංසතිපි කතාන පරමපි සමබ්බංකරො,
තිසුපිවෙව සතිපි එකං 'වසමබ්බංකරො;

25 නාමවචන පුඤ්ඤන
නාමනංනමනං හවෙ,
කොචාරාණඤ්ඤව විඤ්ඤනං
සංසරනො හවාහවෙ;

26 ලිඛවචන පුඤ්ඤන
ලිඛනො පාකචොහවෙ,
ලිඛපඤ්ඤාකථනොව
සත්ථාමිලනෙජ්ජා;

සප්පයොගං නාමහෙදං

සමත්තං.

- 1 නිජ්‍යාදෙනි පදනො යො ගමනපවනාදිකං *,
ඉතිසො කාරකොනාම කාරකඤ්ඤාභි ථානියො;
- 2¹ කාරකනාම ක්‍රියායෙව සන්ති මුඛෙතන කාරකං,
දඬුනුපවරෙණ තදධාරණ භාවතො;
- 3 සඤ්ඤාපි අතථිවාරෙන කාරකොති පවුඛති,
ඵලං නිශ්චාදකතෙවන කාරකෙකම්බමිනවෙ;
- 4 කතනා සමක්‍රියා ඛ්‍යාපි සෙසං කාමොදිකාරකං,
විසෙසක්‍රියා 'ඛ්‍යාපිති ඤි කාරකං දුච්ඛමෙන;
- 5 කතකුකමඤ්ඤව කරණං සමපදන මාපරං
අපාදනඤ්ඤව ඔකාසංකාරකං ජබ්බිමිනෙන;
- 6 කතනාව දුච්ඛොගොති චුත්තාචුත්ත වසෙනව
පඨමෙන සුත්තො චුත්තො අචුත්තො තතියෙනව
'සුරිසො, ගප්ථති මග්ගං 'ගරුලෙන, ගතොනාගෙ;
- 7 සසංභෙතු කමකතක වසෙන නිවිධො භවෙ,
දත්තො 'කරොති, 'කාරෙති, 'කුසුලොතිජ්ජතෙ, සසං;
- 8 කමමෙපි දුච්ඛං ගොති චුත්තා චුත්ත වසෙනව,
'ඔදනො, පචතෙ දත්තො 'රථං, කරොතිඛාදිකං;
- 9 නිබන්ති විකතිජ්ජතති හෙද කමං නිධාමතං,
'රථං, කරොතිකාපෙති 'කඛා, 'දිවං, නමස්සති;
- 10 සන්තාසන්තජ්ජනානං වසෙන නිබන්තිදුධා,
මානා 'සුත්තං, විජායති පුඤ්ඤං 'සුඛං, ජනෙතිදං
- 11 පරිචිත්තාපරිචිත්ත කාරණා විකතිදුධා,
කරොතිකඛං 'අඛ්‍යාරං, සුචණ්ණං 'කටකං, කරෙ;
- 12 පතතිකමං විධාකායචිත්ත සමපතති හෙදතො,
'බුධං, වඤ්ඤති පුජෙති 'ආදිඛං, ව නමස්සති;

* "ගමනපවනංආදියස්ස, යොගමනපවනාදිකො, ආදියඤ්ඤනනිසි
නතතිසියනහුඤ්ඤප්පාදයො සංගණනන්ති,, විකා.

ඤි "අබ්‍යාපිති, ක්‍රියාඛ්‍යාපනඅබ්‍යාපනවසෙනකාරකංවිජාකාරං,,
විකා,

- 13 * ඉවුන්තාදිවසා කණංතිවා 'හන්තා' ආව හුන්තා,
'විසා, ගිලනි ගාමන්තා ගවන්තා 'සාල, මුපාගමි;
- 14 කරන්තා දුරිමා නොති බාහිරපකානා හෙදගො,
විහිංලුණාති 'දොගොන, 'වක්කුනා, වන්තමිකකතො;
- 15 වක්කාදිනාව ජබ්බිබරුපංසාසති 'වක්කුනා,
සද්ධං 'දොගොන, සුණ්නිගහං 'සාණොන, සායති;
- 16 රසංසාසති 'ජිවනාස, 'කායොන, චොච්ඡංසුසෙ,
බිණං 'මනෙත, භානාති ඉදංගොසං නිදායොනං;
- 17 සමපදානං විධාකාසමිත්තසුචිකහෙදගො,
'තික්කුසො, මිවරං දෙති බලිං 'නාරාසනාසො,ව;
- 18 අනිග්ගකරණාග්ගනිග්ගකුණාදි වසෙනති,
සමපදානං නිමාමුත්තං 'රුක්කිසාවක සිකාවො;
- 19 අපාදානං විධාකාසමිත්ත සුචික හෙදගො,
අපෙතනිමුත්තො 'ගාමා, 'පාපා, මිත්තං නිවාරයො;
- 20 වලාවල වසෙනාපි අපාදානං විධාමතං,
'ගාමිකකිකතො, මරුසං පණ්ණා පතනාති 'රුක්කිකො;
- 21 උද්දාහිවිසං තෙති උපානිතිවිසං නවා,
අසුමෙස විසංසෙවති අපාදානං නිමාමතං;
- 22 අපෙතනි මුත්තො 'ගාමා, 'කුසුලා, තණ්ඩුලංපචෙ,
'පාචලිසුත්තකෙති, ව අහිරුපනර ඉමෙ;
- 23 අධාරොවනුධා බ්‍යාපිකොපසිලෙසිකො නවා,
වෙසසිකො සාමිපිකො නිලාදිකං නිදායොනං;
- 24 බ්‍යාපිකොව විධාසකලබ්‍යාපිකො දෙසතො !,
නිච්චිතෙලං 'නිලෙසු, බිරං 'ජලෙසු, නිච්චි;

* "ඉවුන්තාදිවසා, ඉවුන්තකණංතිවුන්තකණංතිවුන්තනාතිවුන්ත
කණංතිවසන නිධා, විකා.

! "සකලබ්‍යාපිකාධාරජකදෙසබ්‍යාපිකාධාරවසෙනමිත්තං"

- 25 දුට්ඨොපසිලෙසොව * අලලිසානලලිගෙදතො,
'ලක්ඛලිසං, ච ආවාමො 'පරිසබ්බෙක, ච නිබ්බිති;
- 26 වෙසසිකොව දුට්ඨො දෙසන්තර කුසුමාවසා,
'පාඤ්ඤ, පතිනාරොදි පක්ඛන්ති සකුතා 'තගෙ;
- 27 සාමිපිසවහසං නිරෙ සමිපෙ ලපචාරභො,
ලංඛිං ණිරණ ගඞ්ඨාති 'ගඞ්ඨාසං, ස්සොමාදිසු;
- 28 මුඛො පරමපරි තබ්බසො තදුපතිසොසො,
'බ්බහමිති, 'පරිසබ්බෙක, ච 'රුපෙ, ච, සාසනො, වසි;
- 29 සාමි ආලපනෙඤ්ච නිධාරණඤ්ච ලක්ඛණං,
හෙතුඅභිනාසාසොගං ඉමෙඅකාරකා මහා;
- 30 සාමිආලපනං තතථ නිධාරණ මකාරකං,
ත්‍රියාසෙවතෙසං සොගාභාවතොත්තප්පලක්ඛණෙ;
- * 31 සාමිගෙදො අනෙකධා ජනකාදි පගෙදතො,
'රකෙඤ්ඤ, 'සුඤ්ඤා, 'බ්බහං, 'තනොවා, 'සොචාර, මාදිඤ්ඤාසනො;
- 32 සජ්චාජිවගෙදන දුට්ඨාලපනමහා,
'ගොති ඉතපී, ච 'ගොසෙල, ජාතිතඞ්ඤ සථානකමි;
- 33 ජාතිනුණ ත්‍රියානාම වසෙන චතුර්ධාමකං,
බ්බහිසොව 'මනුසොසු, සාමා 'නාරිසු, දසොතිසා;
- 34 'පරිකෙසු, ච ධාවනො ආනෙඤ 'සාවකෙසු, ති,
සමුභාවසං ජාතාදිනා නිධාරණමහං;
- 35 ලක්ඛණ හෙතු අභිනානං ත්‍රියතථිසො අභාවතො,
තංසොගෙ හංතිමිතොපි කාරක'තති නවුචති;
- 36 භාවොව භාවවනනඤ්ච ලබ්බවනනඤ්ච ලක්ඛණං,
තිරිසං ලක්ඛණං පුඞ්ඤං පරනානු ලක්ඛණං මහං;
- 37 තෙසංකර්තාව කමමඤ්ච තඞ්ඤනං නාමජාතිසා,
'නොසුච දුසන්තොනෙසු ගතො, 'දුට්ඨෙසු ආගතො;

* "අලලිසනමපසිලෙසිකාධාරඅනලලිසනමපසිලෙසිකාධාරගෙදන දුට්ඨො, චිකා,

- 38 ජනකො සමපාපකො හෙතුඤ්ඤාපකොති නිධාමහො,
‘විජිඤ, අබ්බතො ජාතොතිරං’ නාමාස, පාසුනි;
- 39 සභාවො බ්බතිරෙකොව කාරියොඤ්ඤාපකොතිධා,
() ‘උණහතනා, සිතතනා, අග්ගි ‘වුමාස, තපීති ඤායති;
- 40 නානාපරමාර්ගකෙතු පබ්බකවසනො නිධා
කුසලාස ‘කතතනා, ච ‘සමපනනා, පබ්බසා
උපනනං හොති විඤ්ඤාණං වෙදිතං විහාසිතා; 5
- 41 ‘සිලනො, පමුඤ, හොති පමුඤ, හොති සුඛිනො,
‘සුඛිතතනා, පසාමිතිකායො යොගස්සාතිඤ්ඤා;
- 42 ‘දුතනො, හොතවාහොති ‘සිලනො, හොති සුඛිනො,
තස්මා දුතඤ්ඤා සිලඤ්ඤා කාමං විඤ්ඤානාසද;
- 43 කාලධානවසා වෙති අබ්බතසංයොගං මනං,
‘මාස, ඤ්ඤා ‘යොජනධානං, සප්කාසතිති ඤායති;
- 44 විසෙසනං විධානෙසං තුලානිනනපහෙදනො,
‘නිලොකමිතිනො, නාමො ‘ගොතනන, ගොතමොහවෙ;
- 45 සංසෙසනං විහත්තිතං එකසංඝා ක්‍රියාපිට,
සමාන ලිඛිතනාවො තුලානිකරණං මනං;
- 46 ආසයා සසිභාවොව නබ්බාසොව නබ්බසෙසනා,
බමොධාර ඵලානඤ්ඤා එකතාති ජයාමනං;
- 47 * ‘රතොනා පවො, ‘සුචො සෙතො, ‘කර්මතපී, ‘වුචොජිනො,
‘නිලොවණො ‘අමොධාපානො, ‘සිනො ‘අනිලොසො, ‘නගො;

() “අච්චා උණහතනා අග්ගි අතපීති ඤායති, සිතතනා අග්ගි නතපීති ඤායති, වුමාස අග්ගි අතපීති ඤායති, සහුචිකාසි,

9 “විපාකං හොති, සි, සමහර.

* “රතොනා පවො සුචො සෙතො ආසයාසසි නමමනො
වුචොජිනො කර්මතපී නබ්බාසොති පවුචිති,
නිලොවණො අමොධාපානො ඉධාදො නබ්බසෙසනා,
අනිලොසො නගොසිනො ඉතිබ්බසෙසනා, සනාදිසද්ධස්වනලදි.

- 48 'අමිතිලොගරුකො, හොති'ලුහුකො කවුකොරසො,
'ගදුහතං, සුසංසුතං'මසධං, දුසුධං'විසං;
- 49 තතිසාවෙව ජජීව සත්තමිවෙ'ති හෙදතො,
තිනාඨිකරණං තපථ භිවිධ'නති විජනිසං;
- 50 'ගොතෙතානා, ගොතමොනායො ඵකුන්ඤ්ඤා'වසසා,
'රක්ඛෙසු, ච පුරිසොගොතින සෙභි'ව්‍රාහමණදිනං,
'ගෙගෙ, ච නිසිනොනාගොති න සාලා'දීසු, ව්‍රාහමණො;
- 51 * නිසාවිසෙසනනනාම දුට්ඨං සමුදීරිතං,
බහිධාලපනං සබ්බමබහිධා මුද්දිකං; |
- 52 * පුබ්බාපරසමානෙව කාලෙ ගෙතුමතිකාදසො
කමමංකානුන ගච්ඡති වාරං පිදතිකාන නිකමි,
තකකතිදණො පතිනොපිකාගොති සප්පිංඛලං;

53 . අදාරසනිසිපෙසති
සමපතොනා ඉමිනාඅහං,
කාරණෙති සමානෙති
චක්ඛු'පගතොහමෙ;

සප්පයොගංකාරකහෙදං

සමතතිං.

- 1 සමාසීයනති නාමානි නාමානං සමසන්තථා,
සමාසොනාම විකෙදෙසෙහ සමසනවසෙකධා;
- 2 සමාසොචම්බාගොති නිබානිචසමාසතො,
'අරිඤ්ඤොදීපකකරො, 'මුනිඤ්ඤි, නිදසෙතං;
- 3 සමාසොච මිබාගොති ලුහතාලුහතවසාථවා,
'මුනිඤ්ඤ ගොධිතො, චෙති 'ගවම්පති, නිදසෙතං;

| 'මුද්දිකනනි, මුදුංපවතිති, ආදිකං, විකා.

* මේ 51 සහ 52 වෙති බාථාවස විකාවෙනොපෙතො.

- 4 සමාසොච චිධාගොති සුතනාසුතනවසාථවා,
නිදසානං 'මුනිඤ්ඤි, 'අසාධගොපනා, දීකං;
- 5 සමාසොච නිධාගොති * සද්දනථිහෙදනොසුන, †
'අසාධගොපි, 'උරසිලොමො, 'නිලුපලා, දීකං;
- 6 ආදිමද්දානුකරුනංවා ලොපතො නිවිධො හවෙ,
'දතො, 'අසරලො, 'රූපං, ඉදංතෙසා, නිදසානං;
- 7 පුබ්බානරුහසඅඤ්ඤපදනථානං පධානතො,
චතුධා 'නිලොකං, 'රාජපුත්තො, 'ජෙලක, 'ගොධගො;
- 8 බ්‍යසිභාවො දිගුචඤ්ඤ කමධාරයමෙව,
තප්පරිසොචනුබ්බිති සමාසොගොති ජබ්බිධො;
- 9 'සථාරුචි, 'නිලොක, ඤච 'සමණ්ත්‍රාගමණො, දසො,
'නිලුපලං, 'රාජපුත්තො, 'ලම්බකණණො, සථාකකමං;
- 10 සනනාබ්‍යසි 'සථාරුචා, 'බ්‍රිමානරු, 'සිරුපකං,
'සථාකකමං, 'නිබ්බාණ්ණ, 'පනගරං, 'අධිනචකං;
- 11 දිගුචිධා සමාහාරසමාහාර වසෙතච,
'නිලොක, නතු සමාහාරං 'පඤ්චිනද්‍රියානි, වාසමා;
- 12 වඤ්ඤ චිධාසමාහාර ඉතරිතරයොගතො,
'අජෙලකං, සමාහාරෙ 'සමණ්ත්‍රාගමණො, තරෙ;
- 13 විසෙසනපුබ්බපරුහසපදසමාචනා
උපමාවධාරණඤච ‡ කුනපාදිපුබ්බංතච;
- 14 'නිලුපලං, සථානඤ්ඤි සථාකකමං 'ගණුත්තමො,
'සණ්ඨපුබ්බමධමො, චතථාච 'ගෙතුපචයො;
- 15 'සඬ්ඛසෙතං, ගුණොයෙව ධනං 'ගුණධනං, තථා,
'කුසුතො, 'අභාවො, ච 'පාවචන, නතිඤ්ඤ, යති;
- 16 නප්පරිසො චිධාගොති පඨමා 'මාදිහෙදනො,
පඨමා 'ත්‍රාගමණොගොති අමාදිභුමිසං ගතො;

* "සද්දසමාසඅනථිසමාසසද්දනථි සමාසහෙදනං," යනුවිකාසි.

‡ "කුචනචපචකුනපා, කුනපාආදියසසා, සොකුනපාදිකුනපාදිපුබ්බං
සසානං, කුනපාදිපුබ්බං," විකා:

- 17 පඬුවා වඩාගොති දිගුතුල්ලනවිභෙදනො,
‘අපඤ්චපුලි, දිගුවතුල්ලනවොච ‘අඛ්‍යායමණො;
- 18 අමාදිජබ්බිබ්බාගොති දුතිසානතිසාදිනො,
නිදසානං සමානසා ඵලං ඤෙහසං විජනනා;
- 19 ‘භූමිගෙනා, ‘දෙවදනො, ‘කපිනදුස්ස, මාදිකො,
‘අත්‍රභෙ, ‘දුජ්ජුනො, ච ‘ගාමවාසී, සමානමිං;
- 20 බහුබ්බිතිවිධාගොති නගනුණනගනුණභෙදනො,
‘ලමබකණ්ණාදි, නගනුණො ‘පබ්බතාදි, අනගනුණො;
- 21 * අඤ්ඤපදපභෙදෙන ආදිමජ්ඣන්තනො නිධා,
‘පනාගනො, ‘අනනො, ච ‘ජනනගනො, සමානකමිං;
- 22 සහාවිධො බහුබ්බිති පඬුවාදිවසාපන,
‘නිග්‍රොධමි නිග්‍රො, චෙව ‘ආගනසමණො, නමිං;
- 23 ‘ජිතිනද්‍රියො, ‘දිනනසුඛො, ‘නිගනප්පනො, නමිං,
‘ලමබකණ්ණො, ‘සුසංඝො, ‘ති සමානකමිං විජනිසං;
- 24 වඤ්ඤා දිගුනා කමමාරයෙන සමුඛය,
තුල්ලනවිචාචනා සෙසා නාමානුරූපවාචනා;
- 25 කමමාරයො වඤ්ඤා නපුරිසොචලාභිනො,
නගො පරපභෙද ලිඛිතං බහුබ්බිති පදනනරො;
- 26 දිගුවඅවසංඝාතො නසුංසකෙව නිසකො,
වාචකාපන විඤ්ඤායන විහන්තිපදරූපනො;

27 සුඤ්ඤානා ‘ගෙනසංසාර-
සංඝොපකාරකො භවෙ,
අභිජ්ජ පටිසංඝඤ්ඤා
සනිමාවහවාහවෙ,
සසංයොගං සමාසහෙදං
සමතං

* “ආදිඅඤ්ඤපදෙ, චෙව මජ්ඣිමනිකායෙ, නමිං
අනුඤ්ඤපදෙ, චෙව බහුබ්බිති නිධාමනො, කමාසනදීපති.

- 1 තෙසං සද්දසමුභානං හිතානුකූලකංචවා,
තෙසං සියසමුභානං තභිත'නතිපවුඛති;
- 2 * සාමඤ්ඤධ්වංසභාවෙන තභිතං නිවිට්ඨවෙ,
සාමඤ්ඤං විවිධං තනථිලිඛෙහති චචනෙහිච;
- 3 අව්‍යයන්තං තථානෙව භාවො භාවෙන සුත්තකො,
'වාසිඨාදි, 'නථිතාදි, 'මපමාදි, නිදසානං;
- 4 ගොත්තතරගතජාතාදි සමුභවානතිසිතං,
උපමාබහුලංසෙඨං අසානපිපකතිපුරණං,
සංඛ්‍යාවිභාගං සාමඤ්ඤං පණණරසවිධමභවෙ,
- 5 වාකොකු විජ්ජමානසො පදසොගමම ලොපනං,
තානිනාමානි ඤෙය්‍යනති බුච්ඡනෙහති තංසවා;
- 6 'වාසිඨං, 'නාවිකං, 'නිලං, 'පුරිමා, 'ජනනා, තථි,
'රජනිසං, 'දුච්ඡිලං, ච 'බුමාසිතතත, මෙවච;
- 7 'අභිජ්ඣාලං, ච 'සෙඨො, ච 'සධො, 'මණ්ණිමසං, තථි,
'පඤ්ඤවමො, 'විකච්ඡා, ච ඉදං තෙසං නිදසානං;
- 8 ණො, ණායනො, ච-ණානො, ච-ණායෙහ, ණී, ච-ණීකො, තථි:
ණවො, ණෙරො, ච-ණෙහ, චෙතිනව ගොතොපතිජිතා;
- 9 ණීකො, ණීයො, තිලෙසෙව නරතනාදිහිජාතිනො,
ණො, වරගෙ-ඉමි'කි'යො, ජාතිමහි චතුරො-කියො,
- 10 කණ්, ණො, තා, සමුගෙහි ණී ධානි'යො, ලො, වනිසිතො,
ආසිතතො, උපමාසං—ආලං, වචනුලෙතථි;
- 11 නර, තමි'සසිකි'සි'ඨා, පඤ්ඤවතෙ විසිඨෙනව,
වි, සො, සී, ඉක, ර්, රො, ණො, වනානු, මනානු, අසානපිසං;
- 12 මයො, වපකතිසමහිපුරණෙමි', ථි, ඩා, භිසො,
සංඛ්‍යානො-කො, ච-ධා, සො, චෙවිභාගෙ පඛ්‍යාධිතා,
සාමඤ්ඤ පඛ්‍යාච්චං ජනාලිසභවනතිමෙ;

* "සාමඤ්ඤතභිතඅව්‍යයතභිතභාවතභිතගෙදෙන, සනුචිකාදි,

- 13 සිකකාස ධාරිතො භාගෙසථාකාරේන ධාරිතො,
විනෙන්තං වචනතථාස වාක්‍යමපේකි හවන්තෛත;
- 14 චාක්‍යෙහු විජ්ජමානානං ලොපාපදවිහන්තිනං,
දූවෙඅතො වදන්ති'ති පණ්ණිනෙහිවිජානිසා;
- 15 මණ්ණිකිනාතපෙ අග්ගිතමහි නථෙ නනාසෙති,
නථෙපදවිහන්තිමහි පඨසන්තිං පවුඛෙද;
- 16 ථා,,ව-ථානා,,ව-ථං,,තො,,ත්‍ර,,ථො,,ඛි,,වො,,හිං,,ව-නං,,පිව,
* හිංවනං,,වහිං,,විධං,,ව-තො,,ධො,,ඤ්ඤිති,,දවනං,,
17 වචි,,ව-වචනං,,වාපි-රහාචි,,ව-රහාචනං,,
රහි,,ධුතා,,ජ්ජ,,ජ්ජ,,භේ,,තාසචිච්ඤ්ඤාචසාවසසෙ;
- 18 ණස,,තන,,කා,,තථාන,,තනං,,චං,,නිලං,,ණිකං,,ණිසං,,
(කණ්ණං,,
භාවෙකාදස නිථිනති පඤ්චාසිති සමුතතො;
- 19 භාවෙහු භාවතොථානාම ජාතිතුණ්ණිසාතථා,
නාමංදබ්බ'නතිපඤ්චතො සද්දමනනාචිජානිසා;

20 ලංකෙසං'නෙතසුඤ්ඤන
අනුකුලමිනනාදිකං,
කරෙසං පසස්සමමං
සබ්බද්දිඤ්ඤාසොභමං,

සුඤ්ඤාගංතථිතභෙදං
සමත්තං.

- 1 ජාතනති පඨසාවෙතථ ආබ්‍යාසනති විහන්තිසො,
භාවකමඤ්ඤව කන්තාරං ආබ්‍යාතනති පවුඛති;
- 2 අතථානංවාචකා තතථඅභිගොනති විහන්තිසො,
පඤ්චමිච්ඡනමානාව සත්තමිච්ඡිසත්තනි,
අප්පනතිපරොක්ඛාචකාලාති හවිසන්තිව,

* “හිංවනංහිංවනංහිංව,,සී බොභෝපොත්තිපෙණෙනකුමුත් “කව
චිච්චං,,සත්තසුත්තෙත්දක්ඛු විධිප්‍රත්‍යස අනුලත්තොවන බැවින්මෙ
හේලිඛු. විමසිසුතු.

- 16 හමෙසා 'හෙහසුකෙකුන
සිංහකඩානටමිකො අහා,
බාලානා පොනකොටව
සබාබලාදිකොසිව,
සපයොනංආබ්බානහෙදං
සමතුතං.

* “පසු මධුර සමජනි මධුර සලකන මධුර සවස නාදි,, සනුටි කාසි.
 † “වන සොනිත කාල සමිං හවිස නති අනාගත
 සත මිපසු මව් වත මා නාස බෙති කාලිකා,, මුඛ මත සාර.

7

- 1 කබිංකිරති සිංහානං හිනංවායං පකාසති,
ද්‍රෝණියා හෙතුතුනනනං කිනකනතිපවුඛති;
- 2 කිනකාතිවිධං නනච්ඡිනකිචුහසංකමා,
කනතරිභාවකමෙසු නිසුතෙවාවකාමනා;
- 3 යොකරෝතිත්තාතාව පච්ඡිනෙතිපච්ඡිනා,
කාතවෙ, ඉතිකතතු, අව ඉදංතෙසං නිදංගනං;
- 4 නනචාකාරො, ච-ණො, ඤා, ච-චා'වි, කවි, රම, ඤා, සු, රු,
ඤා කො, රො, තබ්බවා'නියො, ඤා, තයො, රිචා, සු, ති, ච
- 5 අ, හි, ච-රිටියො, තො, ච-නාචි, තා, වනතු, නා, බ, පි,
තවෙ, තුං, තුන, චාන, චා, මාන, තො, රිතු, රුතු, ච,
තුකො, ජනතිංසසාමඤ්ඤ නාමතොගොනතිපච්චයා;
- 6 තෙසවකාරො, තයො ඤො, චචතරොසො චා'විගො, දුචෙ,
රු, නා, දුචෙතයො සු, ති, පඤ්චනාප්‍රිසපනවතො;
- 7 නනචාකාරො, ච-ණො, ඤා, ච-චා'වි, රු, තො, ඤා කො, වි'තො
අතො, රිතු, දසෙකෙව කනතරිගෙවඤ්ඤයති;
- 8 තබ්බා'නියා, ඤා, රිචා, ච-රිටියා, චාපිපචයා,
පඤ්චමෙභාවකමෙසු-මානො, කනතරිකමනි;
- 9 සෙසාච්ඡුනවිසාව පච්චාතිසු ජයරො,
තවෙ, තුං, තුන, චාන, චා, භාවෙව්‍යාකරණමනා;
- 10 අතො, තු වනතමානමනිඅතිතෙතවනො, දයො
මානො, තුවතතමානානාගෙනෙසෙසාතිකාලිකා;
- 11 කතතුකමඤ්ඤකරණං සමපදනමපාදනං,
අභිකරණභාවොති සනතධාසාධනෙනතු;
- 12 යොවාකොකාරකොකතනාපසිච්චෙසොවලබ්භති,
කතතුසාධනමිරනති සෙසෙසවිපිඅසනනො;
- 13 උද්ගරණමෙතෙසං කතමනතිතුසුච්ඡිතො,
කතතුකමිමාදයොච්ච දයොතබ්බාසථාකමං;

- 14 චුත්තාචුත්තවසාකත්තා විධා'බුධො,තු 'නිසොසො,
සුධගෙහුවසෙනාපි නාමංසෙව පකාසිතං;
- 15 ධාතුධාතීඤ්ඤාචෙව 'බුධො 'සනථා,පකාසිතා,
සපද,සපදනො චෙව 'බුධො, ඵවපකාසිතො;
- 16 නාමානුඤ්ඤාචෙව දරෙස්සනරඛා චචාපිව,
කිහකචාච්ඤ්ඤාචෙව දරෙස්සනරඛා විජාහතා;

17 භවෙසා'ගෙනපුඤ්ඤන
කඛ්ඛාචිතරණො සද,
ලොහො දෙසොව මොහොව
නනුකාව භවාසවෙ;

සපයොගංකිතකහෙදං

සමනනං.

කඛාසනහෙදෙ, නිඤ්ඤො.

* ————— *

සු ඩි ප නි නි .

පරිච්ඡේද	ගාථා	අශ්ව.	ශ්ව.
1	12	වත්තරො	වත්තරො
"	22	නිබ්බිදා	නිබ්බිදා
"	"	විසුඛිතා	විසුඛිතා
2	20	විජාතිකා	විජාතිකා
"	22	තද දිපකෙ	තද දිපකෙ
3	4	සබ්බිතා	සබ්බිතා
"	14	බාහිරජාතික	බාහිරජාතික
"	33	මහුස්සෙසු	මහුස්සෙසු
"	38	සදාපකොතිතිධාමකො	සදාපකොතිතිධාමකො
"	39	තිධා	තිධා
"	"	ධුමාසත්ථිති	ධුමාසත්ථිති
5	16	වති,,	ති,,
7	7	නි,,	නි,,

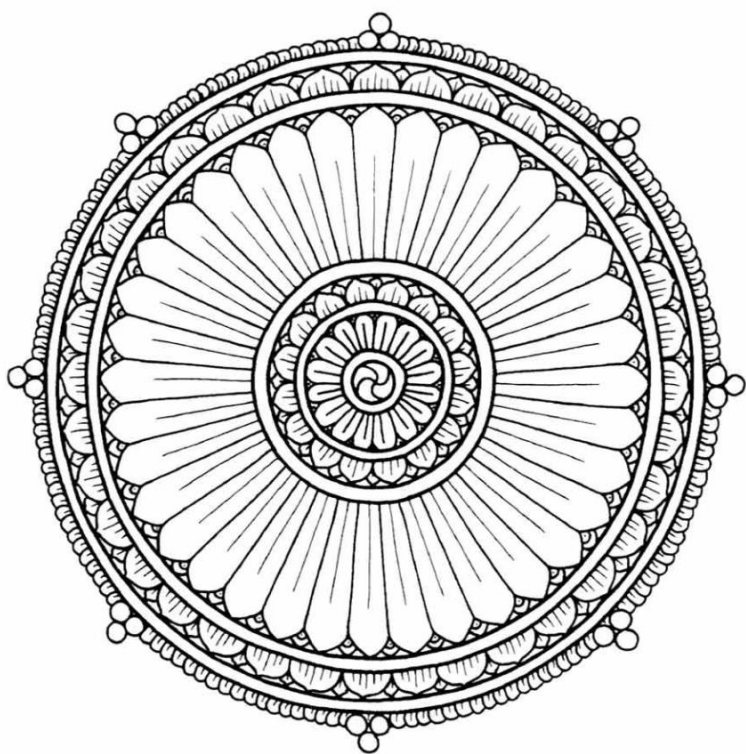
(වි කා පා ඩා දි සු)

2	5	ලබ්බසත්ති	ලබ්බසත්ති
3	1	ගමනපටකාදිකො	ගමනපටකාදිකො,ත.
"	39	නත්ථිති	නත්ථිති
"	"	ධුමාස	ධුමාස
"	"	සදාසති	සදාසති
"	47	ආසසාසති නම්මකො	ආසසාසති නම්මකො

භාග්ගා ලිකා වසුසොම මෙවෙහි සානෙ,
මාගොප ලකඛිත සුපණ්ණ රසි දිපමති,
මහාසාමිපෙත කරුණා රතනවසෙත,
බුද්ධපිතො පකරණෙසා මනිපසසො

පමාද සමනවගමපතු, බලිතං පදිසසති
නංසොධි සඤ්ඤා විබුධා, ලොකනිතතරණනිකා,

සබ්බ දානං ධම්ම දානං ජිනාති

නිබ්බාන පච්චයෝ භෝතු